

Bunt materii

Mylnie podporządkowujemy sztuce użytkowej, rzemiosłu artystycznemu obiekty z tkackich surowców. Znaczenie ich jest wielostronne, miejsce w świecie współczesnej sztuki mają takie, jakie sobie same wyznaczają. Magdalena Abakanowicz, 1971

Niemal od pół wieku łódzkie Międzynarodowe Triennale Tkaniny (MTT) jest areną prezentacji osiągnięć w dziedzinie tkaniny unikatowej, nadających nowe znaczenia temu medium i ugruntowujących wywalczoną w latach 60. i 70. XX w. autonomię. Nie ma drugiego obszaru sztuki, który uległ tak dynamicznym przekształceniom, jednocześnie konsekwentnie odwołując się do źródeł własnej tożsamości. Powojenna historia tkaniny unikatowej to fascynujący proces formowania nowego języka wypowiedzi artystycznej, czerpiącego z niezmiernych zasobów kultury wcześniejszych wieków, a jednak na wskroś nowoczesnego, zadziwiającego swą różnorodnością.

Odpowiedni moment dla odrodzenia tkaniny artystycznej w nowej formie przypadł w 2 połowie XX wieku. Forum wymiany myśli i doświadczeń było rozstawione w świecie Biennale w Lozannie, szybko jednak znalazło uzupełnienie w postaci imprezy, która narodziła się zaledwie dekadę później w 1972 roku w Łodzi. Triennale tkaniny unikatowej (w pierwszych trzech edycjach połączone z ekspozycją tkaniny przemysłowej) jest obecnie najstarszą imprezą, ukazującą całe bogactwo rozwiązań formalnych, jak i szeroką gamę znaczeń.

Pomysłodawczynią Triennale była legendarna założycielka i dyrektor Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Krystyna Kondratiuk. Jej wizja nie ograniczała się do stworzenia sceny cyklicznych prezentacji tkaniny artystycznej, ale sięgała dalej. Chciała poprzez Triennale kreować obraz Łodzi jako miasta czerpiącego z tradycji lokalnej, ale otwartego na świat i na tym budującego swoją nowoczesność. Stworzyła wydarzenie, które nie tylko stało się wizytówką miasta, ale najważniejszą imprezą sztuki włókna na świecie.

Wystawa „Bunt materii” pragnie ukazać rezultat dyskusji, spotkań, prezentacji i wymiany artystycznych doświadczeń, jakie stały się istotą kolejnych odsłon MTT. Pole ich oddziaływania objęło cały świat, jednak ekspozycja siłą rzeczy w znacznym stopniu prezentuje osiągnięcia polskich twórców, którzy przez lata wyznaczali kierunki rozwoju tkaniny unikatowej. Wciąż sięgali dalej, co trafnie podsumowała prof. Irena Huml: „w czasach wzmożonej ekspansji polskie tkaniny wносиły twórczy ferment do światowych poszukiwań nieustannie przeobrażanej sztuki współczesnej”.

Wystawa prezentuje prace ciekawe, unikatowe, jednocześnie współgrające ze sobą i nawiązujące dialog w przestrzeni. Pokazujemy tym samym, że przez lata tkanina artystyczna rozwijała się, przekształcała niekiedy w sposób rewolucyjny, a jednak pozostała dziedziną wyrażającą się w spójnym języku form i znaczeń, wpisując się w nurt sztuki współczesnej.